

İÇİNDEKİLER

3. BASKIYA ÖNSÖZ	9
1. VE 2. BASKIYA ÖNSÖZ	13
İÇİNDEKİLER	15
KISALTMALAR DİZİNİ	21
GİRİŞ	23

BİRİNCİ BÖLÜM

İNSAN HAKLARI HUKUKU KURAMINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI

I. İNSAN HAKLARI HUKUKU	27
A. İnsan Hakları Hukuku Kavramı.....	27
B. İnsan Haklarının Tarihsel Süreci.....	29
1. Modern İnsan Hakları	30
2. 20. Yüzyılda İnsan Hakları.....	30
II. İNSAN HAKLARININ SINIFLANDIRILMASI	30
A. Tarihsel Sınıflandırma.....	31
1. Birinci Kuşak Haklar	32
2. İkinci Kuşak Haklar.....	33
3. Üçüncü Kuşak Haklar.....	34
4. Dördüncü Kuşak Haklar.....	35
B. Niteliklerine Göre Sınıflandırma	36
1. Negatif Statü Hakları.....	37
2. Pozitif Statü Hakları.....	38
3. Aktif Statü Hakları	39
C. Diğer Sınıflandırmalar.....	40
III. İNSAN HAKLARININ KORUNMASI.....	41
A. Uluslararası İnsan Hakları Koruma Mekanizmaları.....	41
1. Yargısal Koruma.....	42
2. Yargısal Olmayan Koruma	43
B. Ulusal Düzeyde Koruma	44
IV. İNSAN HAKLARI AÇISINDAN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI.....	45
V. İNSAN HAKLARI KUŞAK TARTIŞMASI İÇERİSİNDE KİŞİSEL VERİLERİN YERİ	48
VI. İNSAN HAKLARININ SINIRLANDIRILMASI	52

İKİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL VERİLERİN TARİHÇESİ TERMİNOLOJİSİ VE
TEMEL İLKELER İLE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HUKUKU

I. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN TARİHSEL SÜREÇ.....	55
II. KİŞİSEL VERİLERE İLİŞKİN TERMİNOLOJİ VE VERİLERİN KORUNMASINDA TEMEL İLKELER.....	60
A. Veri ve Veri Türleri.....	60
1. Kişisel Veri Kavramı.....	60
2. Anonim Veri.....	64
B. Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	64
C. Açık Rıza.....	66
D. Veri Kayıt Sistemi.....	67
E. Veri Sorumlusu ve Veri İşleyen.....	67
F. Kişisel Verilerin Korunması İhtiyacı.....	67
III. ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLER VE İŞLENME ŞARTLARI	69
A. Özel Nitelikli (Hassas) Veri ve İşlenme Şartları	69
B. Özel Nitelikli Verileri İşleme Yasağının İstisnaları	72
IV. VERİ SORUMLUSUNUN YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE İLGİLİ KİŞİNİN HAKLARI.....	75
A. Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri.....	75
1. Genel olarak	75
2. Bilgi Verme/Aydınlatma Yükümlülükleri	78
3. Denetleme Yükümlülüğü.....	79
4. Kurula Bildirim Yükümlülüğü.....	80
B. İlgili Kişinin Hakları.....	81
V. KİŞİSEL VERİLERİN HUKUKİ NİTELİĞİ	85
A. Genel Olarak.....	85
B. Ekonomik Hak Görüşü	89
C. Mülkiyet Hakkı Görüşü	90
D. Fikri Mülkiyet Hakkı Görüşü.....	93
E. İnsan Hakkı Yaklaşımı/Kişilik Hakkı Görüşü	95
F. Kişisel Verilerin Hukuki Niteliğine İlişkin Görüşlerin Değerlendirilmesi.....	99
VI. TÜRK HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	100
A. Kişisel Verilerin Korunması Hukukuna Anayasal Bakış.....	100
1. 2010 Anayasa Değişikliği Öncesi.....	100
2. Kişisel Verilerin Korunması Hakkı	101

3.	2010 Anayasa Değişikliği ve Gerekçesi	103
4.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Etkisi.....	103
5.	Kısa Bir Değerlendirme.....	104
B.	Türk Ceza Kanunu Kapsamında Koruma.....	106
1.	Genel Olarak.....	106
2.	Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Düzenlemeler	107
a.	Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu	108
aa.	Hukuka Aykırılık Unsuru.....	108
bb.	Özel Nitelikli Kişisel Verilerin Kaydedilmesi.....	109
b.	Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme Suçu	110
aa.	Hukuka Aykırılık Unsuru.....	111
bb.	Suçun CMK Madde 236/5 ve 236/6 da Geçen Kayıtlara Yönelik İşlenmesi	112
c.	Verileri Yok Etmeme Suçu	113
aa.	Kanunların Belirlediği Süreler	113
bb.	Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre Yok Edilmesi Gereken Veriler	114
3.	Diğer Hükümler	115
a.	Özel Hükümler	115
aa.	Şikâyet.....	115
bb.	Nitelikli Haller	115
b.	Genel Hükümler.....	116
aa.	İçtima Durumu	117
c.	İştirak Hükümleri	118
4.	Kısa Bir Değerlendirme.....	119
VII.	AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ İLE ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI.....	120
A.	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında Kişisel Verilerin Korunması.....	120
B.	Anayasa Mahkemesi Kararlarında Kişisel Verilerin Korunması.....	127
a.	Kişisel Verilerin Korunması Hakkına Yönelik Değerlendirmeler	127
b.	Anayasal Güvenceye İlişkin Değerlendirmeler	127
C.	Mahkeme Kararları Hakkında Kısa Bir Değerlendirme.....	140
VIII.	KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	141
A.	Genel Olarak.....	141
B.	Kurum'un İdari Özerkliği	143

C. Kurum'un Mali Özerkliği	144
D. Kurum'un İdari Teşkilat İçindeki Yeri	145
E. Kurum'un Görevleri	147
F. Kişisel Verilerin Korunması Kurulu, Görev ve Yetkileri	148
1. Kişisel Verilerin Korunması Kurulu	148
2. Kurul'un Görev ve Yetkileri	151
IX. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU	153
A. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na Genel Bir Bakış	153
B. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Tarihsel Çerçevesi	156
C. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'ndaki Düzenlemeler	159
1. Tanım	159
2. Kanun'un Amacı	162
3. Kanun'un Kapsamı	164
4. Genel Nitelikteki Verilerin İşlenmesiyle İlgili İlkeler	166
5. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları	167

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLARARASI HUKUKTA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN TEMEL METİNLER

I. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASININ TEMEL BİR HAK OLARAK ORTAYA ÇIKIŞI	169
A. Avrupa Birliği ve Temel Haklar	169
1. Temel Hakların Sınırlarının Belirlenmesi	170
2. AB'de Temel Hakların Keşfi	173
3. AB'de Temel Hakların Tanımlanması	177
a. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)	177
b. Ortak Ulusal Anayasal Gelenekler	180
4. Verilerin Korunması ve Anayasal Gelenekler	180
5. Ayrı Bir Şekilde Koruma Altına Alınması	181
6. Diğer Yaklaşımlar	191
II. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA YÖNELİK ULUSLARARASI DÜZENLEMELER	194
A. Genel Olarak	194
B. OECD'de Kişisel Verilerin Korunması ve Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü Rehber İlkeleri	200
C. Birleşmiş Milletler Nezdinde Kişisel Verilerin Korunması	201
D. Avrupa Konseyi'nde Kişisel Verilerin Korunması	202

1. Genel Olarak.....	202
2. Avrupa Konseyi'nin 1981 Tarihli Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına Dair (108 sayılı) Sözleşmesi	204
3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde (AİHS) Kişisel Verilerin Korunması.....	207
III. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI İLE İLGİLİ BAZI HAKLAR	214
A. Mahremiyet Hakkı.....	214
2. Avrupa'da Mahremiyet ve Verilerin Korunması	216
3. ABD'de Mahremiyet Hakkı ve Verilerin Korunması.....	218
4. Mahremiyet Hakkında AB ile ABD Arasındaki Farklılıklar	220
5. Mahremiyet Hakkına ABD'deki Devlet Müdahalesi Doktrini ile AB'deki Kamusal Alan Özel Alan Düzenlemesi Arasındaki Fark	223
6. Mahremiyet Hakkının ABD İkili Egemenlik Sistemi ile AB Yapısal Sistemi Açısından Kıyaslaması	224
7. Mahremiyet Hakkının ABD'deki Sözleşme/Mülkiyet Paradigması ile AB Haklar Paradigması Açısından Kıyaslaması.....	225
B. Unutulma Hakkı	227
1. Genel Olarak.....	227
2. Unutulma Hakkının Tarihsel Süreci.....	228
3. Unutulma Hakkının Amacı Koruduğu Değer ve Menfaatler	231
4. Unutulma Hakkının Amacı	232
a. Kişisel Veriler Üzerindeki Hakimiyetin Yeniden Kazanılması	232
b. Geçmişin İzlerinden Kurtulup Temiz Bir Sayfa Açma İhtiyacı.....	233
5. Unutulma Hakkının Koruduğu Değer ve Menfaatler.....	234
a. Unutulma Hakkının Temel Felsefesi Bağlamında İnsan Onuru.....	234
b. Bireysel Özerklik.....	235
c. Bilgilerin Geleceğini Belirleyebilme Hakkı	236
C. Lekelenmeme Hakkı.....	238
D. Veri Taşınabilirliği Hakkı	242
E. Kişisel Verilerin Korunmasında Veri Minimizasyonu	244
F. Dijital Görünmezlik Hakkı	245
G. Bilgilerin Geleceğini Belirleme Hakkı	250
H. Bilgi Güvenliği Hakkı.....	253
İ. Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması.....	254

J. İnsan Onuru, Bireysel Özerklik Kavramı ve Verilerin Geleceğini Belirleme Hakkı Görüşü	259
IV. AB HUKUKU İLE DİĞER ÜLKE HUKUKLARINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI.....	262
A. Avrupa'da ve Diğer Ülkelerde Kişisel Verilerin İşlenmesi Hakkında İlk Ulusal Normların Ortaya Çıkışı.....	262
1. Almanya	263
2. İsveç	267
3. İsviçre.....	269
4. Fransa	272
5. Birleşik Krallık	274
6. Danimarka	279
7. Norveç.....	279
8. Lüksemburg	280
9. Kanada.....	281
B. Avrupa'da Kişisel Verilerin Anayasal Olarak Tanınması	282
1. Portekiz	282
2. Avusturya.....	284
3. İspanya	284
4. Belçika	287
5. Macaristan	289
V. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKININ SINIRLANDIRILMASI	290
A. Genel Olarak.....	290
B. Kamu Otoritesince Getirilen Sınırlama: Dikey Sınırlama.....	291
C. Temel Hak ve Hürriyetlerden Yararlanılması Bakımından Kişisel Veriler Alanına Müdahale: Yatay Sınırlama	294
SONUÇ.....	299
KAYNAKÇA.....	305